

SZEGEDI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 600 KORONA, FÉLÉVRE 300 KORONA, NEGYEDÉVRE 150 KORONA, EGY ÓRA 50 KORONA, VIDÉKEN 60 KOR.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 15 SZ. TELEFON 9-33. SZ. — FELELŐS SZERKESZŐ TELEFONJA 3-79. SZÁM.

FŐSZERKESZTŐ:

DR. CSENGERY JÁNOS
EGYETEMI TANÁR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. KELEMEN LÁSZLÓ

HELYETTES SZERKESZTŐ:

SOLTÉSZ ANDRÁS

KIADÓ:

ANGSTER JENŐ

Haller István nagy beszéde az indemnitás vitájában

A cukor drágaságának titkaiból — A szociálista deklaráció hibái — 50.000 elintézetlen akta a népjóléti miniszteriumban — A Ház szerdai ülése

A nemzetgyűlés szerdai ülését Seltovszky Béla alelnök 10 óra kor nyitotta meg.

Ezután dönt a Ház Forgács Miklós és társainak az indemnítási tárgyalásnak idejére a sürgősség ki-mondása tárgyában beadott indítványuk felett.

A Ház az indítványt elfogadja és a mai naptól kezdve a sürgősségi szakaszt alkalmazzák az indemnitás tárgyalásánál.

Az elnök bejelenti, hogy 50nél több képviselő kérte az indemnítási javaslat tárgyalásának idejére az ülésnek nyolc órára való meghosszabbítását.

Nápirend szerint következik a 4. bizottság egy tagjának megválasztása.

Elnök elrendeli a névsorolvasást.

Szabó Sándor kifogásolja, hogy a szociáldemokraták a munkáskérdést az utcára viszik, mert ezeket nem az utcán kell lefolytatni, hanem a nemzetgyűlésen, hol komoly gondolkodással és tényleggel kell számukra megoldást találni. (Élénk éljenzés és taps.) Egységre hívja fel a nemzetgyűlés tagjait, mert nem kívánható iskolázatlan emberektől, hogy a közkérdésekben dönteni tudjanak.

Szóvá teszi a függetlenségi párt dolgát. Kijelenti, hogy függetlenségi pártja nincs szükség, mert annyira független az ország, hogy a függetlenségi jelszót, mint külön pártprogramot, nem kell és nem szükséges hangoztatni.

Nem helyesli a szociáldemokrata pártnak azt az állandó kijelentését, hogy ha a kormány ezt és ezt meg nem teszi, romlás lesz a vége.

A szabadságjogok tekintetében annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy ma, amikor még aknamunka folyik az országban és kívülről egyaránt, a társadalmi rend felborulására vezetne a szabadságjogok teljes mértékben való megvalósulása.

A földbirtokreform kérdéséről szólva kijelenti, hogy annak végrehajtása elsősorban a földbirtokosok érdeke, másodsorban a nemzet érdeke. Ugy gondolja, hogy nincs a Házban egyetlen képviselő sem, aki ellenezné ennek a törvénynek a végrehajtását. (Taps a kormány-párton.)

Haller István reflektál Szabó fel-szólására. Megállapítja, hogy az

ellenzék kész a kormányt támogatni a szociális kérdések megoldásánál. Az ország ujjaépítésénél, az integritás kivívásánál együtt kell haladni, még ha más politikai felfogást vallanak is. A kormányzatból kell kiindulni a békülékenység szellemének. Nem lehet azt állítani, hogy a hibák és a bűnök csak az egyik oldalon történtek.

Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a nemzetgyűlés a pénzügy-minisztert, hogy a cukor árának ármegállapítására vonatkozó aktákat tegye a Ház asztalára. Továbbá hogy az elmúlt cukorkampányban történt megállapítások és állami részesedések felülvizsgálására a nemzetgyűlés küldjön ki külön bizottságot.

A cukorhoz hasonló a szesz is. Ez is kartelra van bízva és pedig természetesen egy altruista intézményre, amelynek az volna a kötelessége, hogy közvetlenül kizárásával juttassa a fogyasztókhoz a szeszt.

Azonban a szesz-kartel, amíg külföldön 60-70 koronájával adja el a szeszt, addig belső forgalomban a szesz ára 215 korona.

Nem akarja a belső piacon 70 koronáért adni a szeszt, mert neki nem jó az aranyparitás, a cukor-kartelnek azonban jó az aranyparitás is. Hasonló helyzet a sónál is. A só javarészt külföldről importáljuk. Németországból 10 koronájával kapjuk kilóját, mire azonban forgalomba kerül, az állam haszonrészesedésével együtt 12 korona az ára. Pedig ez a legközönségesebb cikk, amelyre leginkább a szegény embereknek van szükségük. A só is olyan mértékben drágítja az állam, hogy ez is hozzájárul a drágaság fokozásához.

De itt a lakáskérdés megoldása is. A tisztviselők és munkások itták meg ennek a kérdésnek a levét is. Ami a munkáskérdést illeti, én a magam részéről mindig hangsúlyoztam, hogy

nem a magyar munkásságot hibáztatom azért, ami történt.

Én a szociáldemokráciával, mint világszemlélettel, gazdasági rendszerrel és politikai törekvéssel nem fogok soha egyetérteni. A munkások érdekeit azonban el választom ettől. Le kell szögezmem azt, hogy

a szociáldemokrata párt olyan gazdasági rendszer képviselője, amely a marxizmus alapján álló kommunizmushoz vezet

és olyan nemzetközi államalakuláshoz, amelyben a nemzetek megsemmisülnek, amelyben a kulturának végveszedelmét látom és ilyen politikai és társadalmi rendszerrel sohasem fogok egyetérteni.

A szocializmust kétféleképpen próbálják ki.

Kipróbálták mint államszocializmust, azonban ez sem vált be, mert az államszocializmus nem volt képes a termelést tovább fokozni.

De nem vált be a kommunista próbálkozás sem.

En ebből azt a következtetést vonom le, hogy amint nem váltak be a Marx- és Engels-féle dogmák, éppen úgy nem szabad megmaradni a kapitalista dogmák között sem, hanem

át kell térni egy harmadik, még pedig egy szociális szellemű áthatott keresztény nemzetpolitikára.

Peidl deklarációjában megemlíti, hogy a szociáldemokrata párt elődje a jobbság. Történelmi kapcsolatokat keres a maga számára. Én ezt nem veszem zokon föle. Kérem

vegye át egészen ennek a történelmi osztálynak lelkét, gondolkodását és érzéseit, mert ez az osztály kétségteletlenül vallásos és hazafias volt.

Foglalkozik ezután az indemnítási javaslattal kapcsolatosan a pénzügyi politikával. Kéri, hogy a kormány az elbocsájtott tisztviselőkről szóló kimutatást terjessze a nemzetgyűlés elé. Minthogy nincsen bizalommal a kormány iránt, az indemnítást nem fogadja el.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz. Legközelebbi ülés csütörtökön délelőtt 10 órakor.

Öt perc szünet után az interpellációk előterjesztésére térnek át.

Vass József népjóléti miniszter válaszol Kis Menyhérnek és Huszár Károlynak a hadirokkantak ügyében előterjesztett interpellációjára. Beszéde közben nagy vihar támadt, mert a miniszter kijelentette, hogy a pénzügyminisztérium kérésére miatt 52.000 akta volt elintézetlen a népjóléti minisztériumban, a számvétség kérésére miatt pedig 17.000. Szigorú utasítást adott, hogy hetenkint legalább 5000 ügydarabot fel kell dolgozni, ami meg is történik. A Ház a választ tudomásul vette.

Több interpelláció után az ülés 4 óra után véget ért.

Az új református lelkész beiktatása

A szegedi református egyház-község újonnan megválasztott lelkészét, Bakó Lászlót folyó hó 23-án, vasárnap iktatja be hivatalába Harsányi Pál, a békéscsaba egyházmegye esperese.

A lelkészbeiktató ünnepség vasárnap reggel 9 órakor a a presbitérium diszülisével veszi kezdetét, amelyen az esperes elnököl. Pontban 10 órakor kezdődik a templomban a beiktató istentisztelet. A templomba az egyházi és világi hatóságok kiküldöttei a két oldalajtón át, a hívek a főbejáraton át juthatnak. Templomnyitás háromnegyed 10 órakor. Fentartott helyre csak azon meghívottak számíthatnak, akik július 21-én déli 12 óráig részvételüket a lelkészi hivatalban bejelentik. A templomban az esperes iktatja be az új lelkészt, átadva neki a hivatal jelvényeit.

Déután két órakor a Tiszaszállóban a református egyház diszebédet ad. A hivatalos meghívottakon kívül a presbitérium és az egyházközség tagjai allelkészi hivatalban kitettívén 21 évvel bezárólag jelentkeznek a részvételi díj lefizetése mellett. Este 8 órakor a Tiszaszálló kert-helyiségében társasvacsora zárja be a beiktatási aktust. Ezen a szegedi ref. egyház valamennyi tagja hivatalos. Étkezés étlap szerint. Jelentkezéseket 21 évvel bezárólag a lelkészi hivatal (telefon 11-61) veszi fel. A lelkészbeiktatást megelőző szombat este a beiktatásra érkező vidéki vendégek és a szegedi ref. egyházközség vezetősége ismerkedési estére jönnek össze. Ugyanezen este 8 óra 10 perckor a rókusai pályaudvaron az egyháztanács a hívekkel egyetemben hivatalosan fogadja az érkező esperest. Az egyház ezután is kéri a híveket minél számosabb megjelenésre.

— Oroszországban törvény készült a vallás ellen. Az új orosz büntető törvénykönyv 161. cikkelye, amelyet a nagy orosz végrehajtó bizottság a közelmúltban elfogadott, szerdán érvénybe lépett s rendelkezik a vallásoktatás megtiltásáról. A rendelet így hangzik: Mindazok a személyek, akik gyermekeknek és kiskorúaknak állami vagy magánintézetekben vagy iskolákban vallásoktatást nyújtanak, egy évig terjedő kényszermunkával büntetendők.

Orizási tüntetés Bécsben a drágaság miatt

Teljes anarkia előtt az osztrák főváros

Az osztrák korona elérték a lefedése súlyos következményekhez vezetett: a napok óta tartó katasztrófális valutahausz és az ennek nyomában járó rettenetes drágulás következtében a munkások ma délelőtt abbahagyták a munkát és nagy csoportban vonultak a belvárosi kerületek felé. Elsősorban a a tőzsde és a pénzintézetek ellen fordultak.

Délelőtt 10 óra után nagy tömegek jelentek meg a Schottentingen, a tőzsde épülete előtt és hangosan fegyvergetőzve szidták a tőzsde közönségét. A tőzsdések éppen akkor érkeztek a tőzsde elé, hogy a mai forgalmat megkezdjék, de riadtan menekültek az egyre hangsúlyosabbá váló tömeg elől a szélrózsa minden irányába. Arra a hírre, hogy a munkások a külső kerületekből a város felé vonulnak, a bankokat bezárták, vasredőnyeket lehúzták, rácsaikat előretolták.

A rendőrségnek a tőzsde épületével szemben lévő palotájából nagyszámu rendőrlégénység vonult fel a tőzsde épületének védelmére. Az utcán posztoló rendőrök sorra végigjárták az összes belvárosi üzleteket és felszólították arra, hogy ma zárjanak be.

Az üzletek sietve engedelmessékedtek ennek a felszólításnak és délelőtti háromnegyed tizenegykor Bécs néma és kihalt város volt.

Az izgalom nagy, senki sem tudja, hogy a következő órák mit hozhatnak.

„Kötelet a románbarátoknak!”

— Friedrich István nyilatkozata a románok behívásáról —

Az a kérdés, hogy kik hozzák be a románokat Budapestre és kit terhel a felelősség azokért a milliárdos károkat, amelyeket a román megszállás okozott, erős izgalomban tartja a politikai köröket. A nemzetgyűlés keddi ülésén úgy volt, hogy Pekár Gyula, akit Sándor Pál interpellációjában személyében aposztrofált és aki annakidején összekötő miniszter volt, fel fog szólalni, az a felszólalás azonban elmaradt.

Ugyancsak a nemzetgyűlés keddi ülésének vége felé az a hír terjedt el, hogy Friedrich István és volt miniszter társai a legközelebbi napokban együtt fognak nyilatkozni ebben a kérdésben és tisztázni kívánják a románok bevonulásának körülményeit.

Kérdést intéztünk ebben az ügyben Friedrich Istvánhoz, aki következőket mondotta munkatársainak:

— Már kedden értekezletre hívtam össze mindhárom kormányom tagjait. A szerdai nap folyamán ismét értekezletet tartottam kabinétem mindazon tagjaival, akik bármily vonatkozásban tárcájuk keretében érintkezésben állottak a románokkal.

— Volt miniszter társaimmal együtt

azután a nemzetgyűlésen részletesen és behatóan fogjuk megvilágítani az egész román kérdést. Különben az első kormányommal szemben elhangzott vádakkal sem vagyok tisztában, mert azt sem tudom, hogy ki volt az a kilenc ur, akik állítólag behívták volna a románokat, mik körül folytak ezek a tárgyalások, miben állapodtak meg és hogy miféle jegyzőkönyvet írtak alá. Annyi bizonyos, hogy én a románokkal semmiféle tárgyalást nem folytattam, arra senkinek semmiféle felhatalmazást nem adtam, semmiféle jegyzőkönyvről nem tudok, illetőleg alá nem írtam és semmiféle jegyzőkönyv aláírására felhatalmazást nem adtam.

— Arról a bizonyos kilenc rejtélyes úrról csak a fővárosi bizottság üléséről szóló tudósításban vettem tudomást.

— Álláspontom röviden az, hogy akik a románokat behívták, hogy ha csak valaki behozta őket, az hazaáruló és annak kötelet a nyakára! De kötelet mindazoknak, akik a románoknak pénzt adtak, hogy itt maradjanak, mindazoknak, akik a románokhoz mentek panasszal a magyar kormány ellen és akik ellenem román katonákkal merényletei követtek el. stb.

Háboru készül Bulgária és Szerbia között

— Horvátország Bulgáriát támogatja —

Horvátországban a legutóbbi hetekben bizonyos nyugtalanság volt észlelhető. Különösen a horvát parasztság volt az, amely állandóan hangoztatta, hogy Szerbia nem elégzik meg Horvátország politikai és gazdasági elnyomásával, hanem a horvát ifjúságot új háborúba akarja vinni. A szerb kormánynak volt gondja arra, hogy a horvátországi nyugtalan zavargásokról a külföld ne értesüljön.

Horvát parasztok azt beszéltek, hogy Szerbia a macedóniai kérdés miatt meg akarja támadni Bulgáriát s hogy a harcok élére horvát ifjakat akar állítani. A Radics parasztpártnak több tagja nyilvános gyűléseken is hangoztatták a szerb kormány terveit s a parasztpárt arra az álláspontra helyezkedett, hogy mivel a horvát nép mindig jó viszonyban volt Bulgáriával és a bolgár nép humánusabb érzésű, mint a szerb, nem fog egyetlen csepp vért sem áldozni.

A háborús hírek és az ezek következtében beállott nyugtalanság volt az oka, hogy a szerb sajtónak utasítást adott a kormánypárti sajtónak, hogy a lapok támadják

meg a legélesebb formában Bulgáriát azért, hogy a macedóniai bandák mozgalmát a bolgár kormány támogatja. A kormánypárti sajtó az utasításnak megfelelően egyhangulag éles támadást intézett Bulgária ellen és mindenki a háboru közeli kitörését látta. Az ulti máltumra ennek dacára nem került sor, mert Sztambulinszky miniszterelnök a szerb kormányt annak elköltéséről lebeszélte.

Sztambulinszky kijelentette, hogy a macedóniai zavargásokban Bulgária nem vétke és figyelmeztette a szerb kormányt, hogy eljárása könnyen súlyos komplikációkhoz vezethet.

A zagrabi lapok híradása szerint egyik belgrádi lap úgy nyilatkozott, hogy jobban szerezné, ha Macedónia török uralom alatt volna, mint Szerbia alatt. Számolni kell azzal, hogy a macedóniaiak gyűlölik a szerb hatóságokat és teljes erővel támogatják a komitácsikat. A lapok kijelentik, hogy ezen a bajon sem csendőri, sem antánturalom nem segít, csak az egész rendszer önkéletes megváltoztatása.

A középosztály gazdasági talpraállítása

Nagyszabású társadalmi akció indul meg a tisztviselő társadalom, helyesebben a magyar értelmiség megmentése érdekében. A magyar államiság ez értékes rétege ugyanis a felfordult valutáris és súlyos gazdasági viszonyok nyomasztó hatása alatt az összeroppanás szélén áll. Hazánk e rendkívül

értékes elemét van hivatva gazdasági tekintetben talpraállítani a most megalakuló Magyar Tisztviselők Háztartási Szövetkezte, mely a fővárosból kiindulva a vidéket is felöleli.

Az alakuló Szövetkezet az önségély nemes gondolatát a háztitűzhely mellett végezhető bármiféle munkával oldja meg (szővés, himzés, fonás, művirág, kalapkészítés, kosárfonás, stb.) és kizárólag altruista alapon fog a maga elé tűzött nagy

cél elérésére törekedni. Teszt ezt akként, hogy tagjain a szükséges szerszámok és anyagok beszerzése, illetve hitelezésével segít és a kész munkát késedelemlen s nagyobb levonás nélkül beváltja, hogy ilyen módon a szegény családok a munkájuk gyümölcsét mielőbb élvezhessék. Sőt gondoskodik a Szövetkezet arról is, hogy a jelentkezőket a különféle háztartási cikkek előállítására kitanítsa.

Oly egyének állottak a mozgalom élére, mely magában garancia arra nézve, hogy az alakuló Szövetkezet a roskadozó középosztály érdekeit a szó legszorosabb értelmében fogja képviselni. Ott látjuk az alapítók között Kelety Dénes államtitkár, MÁV, elnökgazdát, ugyis mint a KANSZ elnökét, Demény Károly államtitkár, a posta vezérigazgatóját, Schandl Károly földművelésügyi államtitkár, bárcehazy Bárczy István min. elnökségi, Balázs Antal pénzügyi, Petry Pál vallás- és közokt., Ruffy Pál népjóléti h. államtitkárokat, Folkushazy Lajos bpesti alpolgármestert, Bartha Lajos, Czifó Károly és Gallert Konrad ny. altábornagyokat, dr. Fogarassy Vikort, a ker. munkásbiztosító pénztár elnökét, Kirchner Herman altábornagy feleségét, kinek már is vannak háztartási telepei. Dr. Szemere Béla közkórházi igazgató főorvost, Gebhardt Domokost, a Gazdák Bizt. Szöv. igazgatóját, Lessi Jakabot a Pénzügyi Központ egyik igazgatóját, dr. Serbán Ivánt az Orsz. Altruista Szöv. elnökét, Czibor Ferenc rendőrfőtanácsost, Zalik László gazdasági főfelügyelőt. Ezekhez csatlakoztak a hazai iparművészet jelesei: Groó István, az iparművészeti főiskola igazgatója, Gaul Károly a techn. iparmúzeum igazgatója, Csányi Károly, az iparművészeti múzeum igazgatója, Madi Mariska festőművész tanárnő, dr. Ekner Sándorné tervező művész. A keresk. élet is képviselteti magát Link Kálmán, Freis Béla gyárigazgatók személyével, stb. stb.

Nem sorolhatjuk itt fel mind az alapításban résztvevő kiválóságok neveit, csupán annyit óhajtunk megjegyezni, hogy mivel az alapítók a szövetkezetet iparművész szakértők és verbeli kereskedők vezetése alá helyezik, ez a nagyon helyes érzékre valló eljárás nagy jövőt biztosít a Szövetkezetnek, mely viszont a roskadozó középosztály megmentésének hatalmas eszközévé válik.

A Szövetkezet egyes bizottságai az alapítás tartamára már megalakultak s az alapítólevél is már a napokban kibocsátás alá kerül, amit tisztviselői körökben nagy érdeklődéssel várnak.

KÖNYVNYOMDAI
MUNKÁT IZLÉSES KIVITELBEN
SZOLID ÁRON KÉSZIT
BURKUS-NYOMDA, MADÁCH-U. 1

Bérházat udvarral kerttel veszek. Írásbeli ajánlatokat pontos adatokkal „Rögtön fizet Szkv.” jeligével a kiadóhivatal továbbítja.

SZEGEDI VIGSZINPAD

HORVÁTH MIHÁLY-UTCA 8

csütörtökön és pénteken
július 20 és 21-én

BÉKÉSSY ANTAL

az Andrassy-ut. színház művészeinek
felléptével

PÓK

szenzációs drámielt

A KÉPVISELŐ JELÖLT

Szántó Ferenc kacagató vígjátéka

MIHAILOVITS & Co.

modern akrobaták

JIMMY és TOM

amerikai burleszk apacs jelenés

KOSTYÁK MÉDY

7 éves klasszikus táncosnő

BABRIK JÁNOS

lanténe. és

FALUDI KALMÁN

új kuplékkal

FENYŐ IRMA

új szonettakkal

RÁSÓ IDA

előadó művésznő

A HORDÁR

Bodrogi Jóska falrengető tréfája

Előadás kezdete fel 9 órakor. Jegyek előre válthatók a Belvárosi-mozi nap-pali pénztáránál. Kedvezőtlen idő esetén az előadások a Városi Színházban lesznek megtartva.

HELYÁRAK: Zsöllye 83, támlásszék 70, kőrszék 55, zárisszék 43 korona.

HIREK

Naptár.

Ma: 1922 július 20. Csütörtök. Napkelte 4 ó. 22 p. Napnyugta 7 ó. 48 p. Róm. kath. ill. pr. Prot. ill. c.

Somogyi könyvtár: Zárva július 31-ig.

Múzeum: Zárva.

Színház: Zárva.

Korzó Mozi: A frakkos haramia, A kettőtört karrier.

Vigszinpad: Község dolga, A hordár. Előadás este fél 7 és 9 órakor.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon-szám 9-33. Kárász-u. 15.

— **Előléptetés.** A hivatalos lap szerdai száma közölte Körössi Istvánnak, a szegedi I. számú posta-hivatal főnökének hivatali igazgatóvá történt kinevezését.

— **Újabb kisorongyosakció kezdődött.** Tavaly télen a főispán kezdeményezésére ugynevezett kisorongyosakció indult, amikor is társadalmi gyűjtés útján több mint félmillió korona gyűlt össze. A pénzből nyolcszáz gyermek számára vettek lábbelit és többgyermekes szegény családnak pedig anyagi segítyt nyújtottak. Az idén, az iskolai évezon megkezdése előtt, újabb kisorongyosakció rendeznek és ugyancsak társadalmi gyűjtés útján óhajtanak segíteni a vagyon-talan szülők iskolagyermekéin, akik nem tudnak ruházkodni ebben a drága világban. Az akcióban tevékeny részt vesz az iskolaszék is.

— **Augusztus 29-én kezdődnek a népiskolai beiratások.** Értesülésünk szerint az elemi iskolák 1922-23-as tanéve augusztus 29-én kezdődik meg és 1923 június 23-ig tart. A beiratások 29., 30. és 31-én lesznek. A jövő tanév zavartalan menetének biztosítása érdekében a tanfelügyelőség intézkedett, hogy az iskolák téli faellátása biztosítva legyen, valamint újlag felkérte a város tanácsát, hogy az elfoglalta levő iskolaépületek felszabadításáról gondoskodjék.

— **Felemelték a köztisztviselők lakbérét.** A hivatalos lapban megjelent kormányrendelet szerint augusztus elsejétől kezdve a budapesti tényleges szolgálatot teljesítő állami, államvasuti és vármegyei alkalmazottak lakbérét 430 százalékkal, a vidékiekéit 260 százalékkal emelik, ugyanezen alkalmazottak nyugállományban, illetve ezek özvegyei, ha a lakbérnyugdíjuk az 1000 koronát nem haladja meg, Budapesten 440 százalékos, 1000 és 1200 korona között 500 százalékos, 1200 és 1400 korona között 550 százalékos, 1400 koronán felül 600 százalékos pótlékot kapnak. A vidéki nyugdíjasok és özvegyek pótléka a lakbérnyugdíj után 360 százalékos.

— **A kiutasítottak Szabadkára nem térhetnek vissza.** A kiutasításokkal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a jugoszláv kormány engedélyezi a kiutasított magyar állampolgárok visszatérését. Szabadkai jelentések szerint a belgrádi kormány ragaszkodik a kiutasítások fentartásához és csak a tévesen végrehajtott kiutasításokat hajlandó korrigálni. A szabadkai főispán, aki Belgrádban tárgyal a kiutasításokról, közölte, hogy semmi körülmények között nem hajlandó a magyar állampolgárok visszatérését lehetővé tenni.

Eszményeinkért meghalunk!

— *Hösként haltak meg Rathenau merényleti* —

A rendőrség 10 nap óta állandóan sarkában volt a Rathenau ellen elkövetett merénylet tettesének. Valóságos vadászat folyt utánuk az egész országban és napról-napra mind szorosabbra vették körülöket a gyűrűt. Kinyomozásukban a véletlen is nagy szerepet játszott.

Két hallei inok szombaton hétvégi gyalogkirándulásra indult. Szombat este Saaleck várához értek, amelyek festői romjai Naumburg felett merednek a magasba. A várom egyik tornya most is lakható és tulajdonosa nyárára dr. Stein berlini írónak adta ki. Már esteledett és a kirándulóknak felült, hogy az egyik toronyablakból világosság sugárzik. Kíváncsiságuk felébredt és az ablakot megközelítve két embert vettek észre a toronyszobában.

Éppen aznap reggel ragasztották ki országszerte Fischer és Kern arcképét és a kirándulóknak nyomban feltűnt, hogy az illetők menyire hasonlítanak Rathenau merénylethez. Kérdősködték a közeli faluban, hogy ki él most a várban.

Amikor megtudták, hogy Stein, a vár lakója, több nappal ezelőtt hosszabb útra indult és most nem tartózkodik otthon, nyomban gyantut fogtak. Azonnal értesítették a naumburgi csendőrséget, amely körülfogta a várat. Halleből is rendőrök érkeztek. Nagyvigyázva beakartak hatolni a toronyba, de jól elzárt és elrekesztelt ajtó állta útjukat. E hozatták a naumburgi lakat,

de a lakosnak minden tudománya kudarcot vallott a szilárd zárral szemben. Most azután fejsekért küldtek és nemsokára fejszecsapásoktól visszhangzott a környék. Ebben a pillanatban a kívül őrlálló csendőrök két fiatalembert láttak megjelenni a magasban a mellvéd mögött. Zsebkendőjükkel integettek és hangosan ezt kiáltották:

— Ti gyávák! Sokáig éljen Erhardt!

A fejszével dolgozó csendőrök megkettőztették buzgalmukat. Az ajtó végül is engedett a csapásoknak. Most újabb kiáltás hangzott a magasból.

— **Eszményeinkért meghalunk!** — kiáltotta a két ifjú.

Amíg a rendőrök és csendőrök a lépcsőn felfelé igyekeztek, két lövés dördült el. Későn érkeztek: Fischer és Kern holtan elterülve feküdt a toronyszoba kettős ágyában.

Revolverüket olyan biztos kézzel irányították, hogy a halál mindkettőjüknek pillanat alatt bekövetkezett.

A hallei rendőrök nem kételkedtek benne, hogy Rathenau merényleti az öngyilkosok.

Berlini köztársasági demokrata körökben nagyon sajnálják, hogy Fischer és Kern nem sikerült élve kézrekeríteni. Sirba vitték titkukat, hogy kik állottak a Rathenau ellen elkövetett merénylet mögött és ezt a kérdést most már aligha tudják felderíteni.

A Szegedi Ujság olvasói, a Szegedi Ujság hirdetőinél vásárolnak.

— **Új adók készülnek.** A keresztény kiscsász, földműves- és polgárpárt kedd este 6 órakor báró Korányi Frigyes elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen Kállay Tibor pénzügyminiszter fejtette ki adóztatási programját. A jelenleg fennálló adóztatás helyett visszatérni kíván a békebeli négyfajta adóhoz és pedig a föld, a ház, a kereseti és a társulati adóhoz. Az ezenkívül álló minden adónemet eltörölne. Eután ismertette az adókulcsok megállapítására vonatkozó részletes javaslatokat.

Kérjük hirdetőinket, hogy a másnapra szóló hirdetéseiket kiadóhivatalunkban előző nap délután 2 óráig jelentsék be.

— **A famunkások újabb béremelést követelnek.** Alig hogy lecsillapult a faipari munkások bérmozgalma, már újra nincsenek megelégedve a felemelt bérekkel. A mostan megindított béremelési mozgalmakkal újabb 35 százalékos emelést követelnek. Kérelmüket memorandum alakjában juttatták el a munkaadókhöz.

— **Bajorországban monarchista puccs készül.** Bajorországban mindinkább erősödik a szeparációs mozgalom. Legutóbb a müncheni parasztszövetség, amelynek több mint hatvanezer bajor-paraszt tagja van, olyan határozatot hozott, hogy a szövetség minden erejével tiltakozni fog az ellen, hogy a porosz alkotmányba felveendő kivételes intézkedéseket Bajorországra is alkalmazzák. A szeparációs mozgalom mögött tekintélyes politikussok és hatalmas tömegek állnak, amelyek szentül meg vannak győződve arról, hogy Bajorország területén hamarosan helyre fog állani a monarchia. Ezt a mozgalmat a bajor iparosok is támogatják.

— **Megszavazták a német köztársaság védelméről szóló törvényt.** A birodalmi gyűlésen a köztársaság védelméről szóló törvényt 303 szavazattal 102 szavazat ellenében elfogadták. A német nemzeti pártiak, a kommunisták, a két bajor frakció és a német néppárt néhány tagja a javaslat ellen szavaztak. Végül rövid vita után nagy többséggel elfogadták a birodalmi büntügyi rendőrségről szóló törvényt, valamint a köztársaság védelmére megszavazandó 75 millióról szóló javaslatot. Eután elfogadták azt a törvényjavaslatot, amely a képviselők napidiját havi 10.000 márkára emeli föl.

— **A Nemzeti Ujság közli a két apróságot:** Huszár Elemér a folyosón éppen arról beszél barátainak, hogy milyen adatokat sikerült összegyűjteni Mikszáth Kálmánék választási erőszakosságairól, az etetésekről, itatásokról és vesztetésekről. Adatait a petícióban mind fel is sorolta. Elmeséli többek között, hogy az egyik kocsmában például nem kevesebb, mint száz liter bort itattak meg Mikszáthék a választókkal.

A mondat végére ér éppen, mikor észreveszi, hogy a gömbölyű sokorópátkai Szabó István bátyánk áll meg mellettük.

— Na Pista bátyám, — fordul hozzá — ha te ott lennél volna, ezt az adatot nem vehettem volna jegyzőkönyvbe.

— Miért — kérdi Sokoró, aki nem is tudja, miről van szó.

— Hat csak azért, — felel nevetve Huszár — mert azt a rongyos száz liter bort egymagad megittad volna...

Egy ujságíró kollégánk mesélte ma kis fiáról a következő apróságot. Van neki egy Ákos nevű kis fia, meglehetősen csintalan fiúcska. A mama igen szigorú vele s néha bizony a nádpálcának is dolga akad. A minap Ákoska éretlen körtét evett, amire természetesen a hajlós nádpálca érelyes akcióba lépett. Ákoska keservesen sírt, majd könnyei csillapultával erre a filozofikus sóhajtasra fakadt:

— Istenem, ha nem születtem volna, most milyen boldog volnék.

Követeljük mindenütt Szeged legjobb és legolcsóbb napilapját a Szegedi Ujságot.

— **Bolsevista propaganda Szerbiában.** Belgrádban Milenkovic Borivoj topcsideri pékmestert letartóztatták, amint kilépett a Francia-Szerb Bank helyiségéből, ahol egy 300 000 dináros Bécsből átvitt összeget vett át. A pénzt a Bécsben tartózkodó közismert kommunista agitátor, Milkiy Ilija küldötte Milenkovicnak. Hogy Milkiy

Igazgatóság telefon 455 **KORZÓ-MOZI** Pénztár telefon 11-85

csütörtökön

Két világláger!

A frakkos haramia
detektív film 6 felvonásban

Kettő tört karrier
dráma 5 felvonásban

Ira Hans Hennings

Kezdeté 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnap 5, 7 és 9 órakor
A 9 órai előadás a nyári helyiségben lesz megtartva.

Olvasd és terjeszd a Szegedi Ujságot, hogy terjedjen vele a diadalmas világnézet, mely egyedül óvhatja meg hazánkat egy újabb összeomlástól.

Telefon 15-38.

Keresse fel bizalommal cégemet!

Ajánlom megtekintésre dus raktáramat

Ismét magas árakat fizetek

brilliant tárgyakért, arany ezüst ékszerekért.

FISCHER K. ékszerész

Kárász-utca 14.

Kárász-utca 14. szám alatt

Telefon 15-38.

Korzó-kávéház mellett.

honnan szerezte a tekintélyes összeget, arról Milenkovic nem tudott felvilágosítást adni. A belgrádi törvényszék elrendelte Milenkovic szabadlábra helyezését, azzal az indoklással, hogy nincs bizonyíték arra nézve, hogy a pék bolsevista propaganda céljaira kapta a 300.000 dinárt.

— A kínai vádlott esküje. A newyorki lapok írják: Néhány nappal ezelőtt egy kínai ember pörőt tárgyalt a büntető törvényszék. A vádlottnak a vallomás befejezése után esküt kellett tennie a vallomására s a bíró felszólította, hogy mondja el az eskümintát.

— Akkor kérek egy tyukot, hogy kitekerhessem a nyakát.

A bíróság mosolyogva fogadta a különös kívánságot, mosolygott a közönség is, a vádlott azonban komoly maradt. Behoztak egy tyukot és átadták a vádlottnak, aki aztán megmagyarázta, hogy kínai ember tyuk nélkül nem lehet esküt bíróságnál. A vádlott a tyukkal a bíró elé lépett, kitekerle a tyuk nyakát és ünnepies hanghordozással mondotta: Ezt tegyék (nevelm) az istenek, ha hamisan vallottam! Az ártatlannal megölt tyukot természetesen a vádlottnak ajándékozta a bíróság.

— Uj stigmatikus eset Amerikában. Newyorkból jelentik: A stigmatizmus egy különösen érdekes esetét figyelik meg az orvosok a newyorki Peekskiben. Egy fiatal leány, Marie Reilly, aki most a Jó Pásztor-nővérek kórházában fekszik, ennek az új stigmatikus esetnek médiuma. A huszéves leány testén ugyanis időnkint keresztalakú jel mutatkozik, amelyet valahányszor megjelenik, heves és éles fájdalom kísér. A leánynak sok pap látogatója van, akik a dolgot természetfölötti eredetűnek magyarázzák. Dr. Partlon, a leány kezelő-orsosa azt állítja, hogy a keresztalakú jel idegességi tünet, amely megfelel a középkorban gyakran előfordult stigmatikus eseteknek.

A kiadóhivatal telefonszáma 9-33

A régi lakásigazolványokat nyolc napon belül át kell venni

Béremelési és felmondási panaszok a járásbíróhoz, nem pedig a lakáshivatal hatáskörébe tartozik

A lakáshivatal szerdán délelőtt végre megkezdte működését. A bérház második emeletének folyosója valóságos bucsujárás volt. Legalább ötszázan akarták körvényeiket benyújtani, de ennek fele szabálytalanul volt felszerelve s így vissza kellett utasítva. Így is 312 iktatott darab gyűlt össze féltizenkettőre. Még többen voltak azonban olyanok, akik panaszra jöttek, mert házigazdájuk tulajgasra emelte a lakás, vagy üzletbérletet. Szép számmal jelentkeztek azok is, akiknek egyszerűen felmondott a háztulajdonos, egyszerűen az új rendelethez való hivatkozással.

Simkó Elemér, a lakáshivatal elnöke ezután is felhívja a közönséget, hogy béremelési és felmondási panaszok nem tartoznak a lakás-

hivatal hatáskörébe, ezzel tehát hiába is keresik ötlet fel, mert az ilyen természetű ügyek felett a járásbíróhoz kell fordulni.

Ha tehát bárkinek béremelési, vagy felmondási sérelme van, forduljon ezzel a járásbíróhoz, ahol a földszinti 25-ös szobában adják meg a kellő u-baigazítást.

Egyben felhívja a lakáshivatal azokat, akiknek a régi rendelet alapján lakás lett kiutalva, de igazolványaikat eddig még nem vették át, hogy nyolc napon belül jelentkezzenek a lakáshivatalnál az igazolványaik átvétele végett, mert ellenkező esetben a kiadás hatályát veszti.

IRODALOM ES MŰVÉSZET

Szívárvány. Szépirodalmi, művészeti, tudományos és közgazdasági folyóirat. Szerkeszti Hangay Sándor. II. évfolyam, 4—7. számai. Az egyideig szünetelt Szívárvány c. folyóirat, melyet Hangay a múlt év októberében alapított s mely március óta szünetelt, június 1-én újra megindult Pleyer Lajos áldozatának és támogatásának következtében. A júniusi hármast (4—6.) szám a következő tartalommal jelent meg: Itt vagyunk megint! (vezércikk a szerkesztőtől). Vághy-Benyovszky Pál: Xilla (novella). Anna Lenah Elgström: Mária osztályrésze (svéd novella). Erdélyi költők: Versek. (Bende Mária, Petres Kálmán, Serestély Béla, Áprily Lajos versei) Főthly Ernő: Este (novella). Sydney Carton: Arany János és E. Kovács Gyula. Csengery János: Horatius verseiből. Fligl József: Haydn József Kismartonban. Következik irodalmi és könyvszemle, világirodalmi szemle, magyar társadalom, színház, zenei rovat és közgazdaság. Julius 15-ikén jelent meg a 7. szám a következő tartalommal: Hangay: S. O. S. (vezércikk). Váradi Antal: Petőfiről. Egy asszonypoéta (Csizmazia Olga) versei. Rákosi Viktor: A zsebkendő. Hangay Sándor új versei. Rudnai Győző: Konstanza csókja. (Játék egy felvonásban). Dr. Barna János: Japán versek. Morvay Győző: Lord Byron házassága. Magyar irodalom. Könyvek szemléje. Világirodalmi szemle. (az újabb cseh irodalom). Tudomány: Turáni elemek Egyiptom ősvallásában (Hangay Sándor). Művészet. Balassa Imre: Shakspeare legnagyobb gonosza. (Jégő). Sidney Carton: Tavasz volt... Góliáth: Lőrinczy György kisregénye. Lapok Szemléje. Közgazdaság. A Szívárvány havonként, 15-ikén jelenik meg, most már Pleyer Antal támogatása nélkül. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József rakpart 6—7. Egyes szám ára 30 korona.

Irodalom. A Reményik Sándor által szerkesztett kolozsvári folyóiratnak, a Pásztorútnak július 15-iki száma (VIII. évfolyam 28. sz.) a következő tartalommal jelent meg: Balogh Endre: Agglegényszerem. Bodor Aladár: Elköszönő. Pálos István: A magyar iskoláért! Walter Gyula versei. Nikodemusz Károly: Vélés előtt. Janovics Jenő: Beszámoló a kolozsvári magyar színház 1921—22. évadjáról. Irodalmi rovat. (Rainer Mária Rilke: Rodin. Voinovich Géza: Regényírók. Márkus Emilia vendéglátása: (Negyvenéves asszony, Kaméliás hölgy, Monna Vanna, Névtelen asszony) Egyes szám ára 4 lej.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsde.

Zürichi tőzsde. Berlin 1.07, Hollandia 202, Newyork 520, London 23.20, Páris 44.40, Milano 24.35, Prága 11.15, Budapest 0.39.5, Zágráb 152, Sófia 3.30, Varsó 0.9, Bécs 0.01 és fél, osztrák bélyegzett 0.01 és hétnyolcad.

Budapesti tőzsde. Valuták: Napoleon 5375—425, font 6275—325, dollár 1420—40, márká 274—84, líra 66, osztrák korona 3.60—80, lei 8—8.10, szokol 32.20—32.40, dinár 15.90—16.10.

Nemesfémek. Ezüst korona 112—16, forint 300—310, 5 koronás 580—610.

Terménytőzsde. Buza tiszviki 5600—700, egyéb 5600—50, rozs 4350—400, árpa új 4400—500, zab 5700—900, tengeri 4600—750, korpá 3150—250.

Legolcsóbb és legjobb

napilapja Szegednek a változatos és felülmúlhatatlanul értékes tartalommal megjelenő

Szegedi Ujság,

mely minden napi eseményről hűen tudósít, minden társadalmi és politikai kérdésről kimerítően tájékoztat, úgy hogy mindenki számára nélkülözhetetlen!

Előfizetési ára egy óra változatlanul

50 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kárász-utca 15. szám. Telefon: 9—33.

Szegedi Gazdasági Bank R.-T. Kárász-utca 15. sz.

A Szegedi Gazdasági Szövetkezet Szegedi Gazdasági Bank cég alatt részvénytársasággá alakult át. ooo

Alaptőke 500,000 korona

Tartalékalap 50,000 korona

A Szegedi Gazdasági Bank elfogad betéteket és lebonyolít minden bankszerű ügyet

Vasuti menetrend

Gy. v.	Gy. v.		Gy. v.	Gy. v.		Gy. v.	Gy. v.
8:20	16:10	22:00	Budapest	10:55	17:40	20:40	8:30
14:24	19:54	4:23	Szeged	7:10	9:40	14:25	23:55
19:20	5:30	11:10	Félegyháza	7:51	20:30		
21:28	7:38	13:22	Szeged	5:45	18:30		
3:50	4:10	16:10	Békéscsaba	9:30	19:18		23:13
5:44	6:46	12:20	Vásárhely	6:36	16:40	18:40	21:28
6:40	8:38	14:00	Szeged	4:50	14:50	17:00	20:28
5:00	14:55	20:15	Szeged	11:37	22:57	6:50	
6:11	16:05	21:26	Makó	10:57	21:48	5:41	

Kis hirdető

Ingtatlanok

Ház eladó Pecske-utca 5
Ház eladó Alsónyomástor 22
Ház eladó Párisi körút 4
Ház eladó Párisi-körút 32

Butorozott szoba

Butorozott szoba kiadó Nemestakács-utca 8
Butorozott szoba kiadó Szentkározság-utca 39
Butorozott szoba kiadó Pusztaszeri-utca 16
Butorozott szoba kiadó Nádor-utca 14
Két ur részére butorozott szoba kiadó Tömörkény-utca 10
Butorozott szoba kiadó Teleki-utca 17
Butorozott szoba kiadó Valéria-tér 14 II
Két férfi részére butorozott szoba kiadó Pozsonyi Ignác-utca 3 földsz. 2.

Butor

Butorok eladók Kossuth-utca 22, udvar
Hálószooba eladó Szt István-tér 3
Butor eladó Tisza Lajos-körút 88 M.
Butor eladó Vásárhelyi-utca 81
Varrógép eladó Fodor-utca 8
Különböző butor eladó Csekonics-utca 8
Kertészékek eladók Bécsi-körút 81 I. 5
Fürdőház eladó Tavasz-utca 21
Gyermekek eladó Pücsk-utca 11 b

Vegyes

3 drb 12 hetes malac eladó Kossuth Lajos-sugárút 20
Két sertés eladó Kecskeméti-utca 15
6 drb 14 hónapos sertés eladó Felhő-m. 8
Zsir és szappan eladó Csuka-utca 10
1 db sertés eladó Petres-utca 7
15 drb 1 és fél éves fajsüldő eladó Berlini körút 19
Tisedes mérleg eladó Zákány-utca 49
Vályog eladó Lechner-tér 1
6 drb fél éves sertés eladó Paskás-utca 24
Paraszkocsi eladó Liszt-utca 10

HIRDETÉSEKET, ELŐFIZETÉSEKET

felvesz

BURKUS-NYOMDA

Madách-utca 1. szám.

Eladó használt f-regmentes tiszta butor Maros-utca 15 szám alatt, földszint.